

Kinnitatud
Tarbijakaitseameti peadirektori
07.novembri 2005
käskkirjaga nr 1-1/16

Ohtlikest mootorsõidukitest ja mootorratastest ning nende osadest teavitamise juhend

I Üldosa

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Üldise Tooteohutuse direktiivi 2001/95/EÜ alusel on liikmesriigid kohustatud teavitama nende territooriumil avastatud ohtlikest kaupadest. Ohtlikest tarbijatoodetest teavitamine toimub kiire teabevahetuse süsteemi RAPEX (*Rapid Exchange System for rapid exchange of information on danger arising from the use of consumer product*) kaudu.

Eesti osaleb RAPEX süsteemis alates Euroopa Liiduga liitumisest 1.mai 2004.

Toote nõuetele vastavuse seaduse (jõustunud 01.10.2010) § 57 lõike 4 alusel on Eestis kehtestatud "Toote turule laskmise kitsendustest Euroopa Komisjoni teavitamise kord" (kinnitatud Vabariigi Valitsuse 26.08.2010 määrusega nr 122), mille kohaselt teavitab Tarbijakaitseamet toote turule laskmise kitsendusest, rakendatud meetmetest või kavatsusest rakendada meetmeid ning nendega ettenähtavatest eritingimustest Euroopa Komisjoni. Teised turujärelevalvet teostavad ametid ja inspeksioonid on kohustatud omavahel regulaarselt vahetama teavet nende poolt turujärelevalve käigus tuvastatud ohtlikest toodetest. Nimetatud teave tuleb viivitamatult edastada ka Tarbijakaitseametile. Selleks on turujärelevalveasutused määranud kontaktisikud (lisa nr 1), kelle kaudu Euroopa Komisjonilt saadud teave edastatakse pädevale asutusele ning kellelt saadakse tagasiside korras vastus ohuteate edastamise kaaskirjas määratud ajaks. Iga teate puhul kontrollitakse, kas kirjeldatud kaup on Eesti turul või mitte ning kokkulepitud aja möödudes teavitatakse Euroopa Komisjoni järelevalve tulemustest. Juhul kui ohtlik kaup avastatakse turult, teavitatakse, milliseid sanktsioone ja meetmeid konkreetsel juhul kasutati.

RAPEX-i kontaktasutus Eestis (Tarbijakaitseamet) on kohustatud edastama asjakohast teavet Euroopa Komisjoni RAPEX-i kontaktisikule järgmise ajakava alusel:

Kiiret tegutsemist nõudvate ohuteadete (emergency situation) edastamine Euroopa Komisjonile toimub (suunised RAPEX süsteemi ja ohuteadete käsitlemise kohta Üldise Tooteohutuse direktiivi 2001/95/EÜ artikkel 11 alusel) viivitamatult¹ või maksimaalselt 3 päeva jooksul ning nende teadete osas võetud seisukohast, rakendatud meetmetest ja vastu võetud otsustest teavitavad liikmesriigid Euroopa Komisjoni viivitamatult või maksimaalselt 20 päeva jooksul.

Ohuteated tõsist ohtu põhjustavate toodete (Üldine Tooteohutuse direktiiv 2001/95/EÜ artikkel 12) kohta edastatakse Euroopa Komisjonile maksimaalselt 10 päeva jooksul ja nende teadete osas võetud seisukohast, rakendatud meetmetest ja tehtud otsustest teavitavad liikmesriigid EK maksimaalselt 45 päeva jooksul.

Ohuteated toodete kohta, mis ei põhjusta tõsist ohtu kuid nende suhtes on rakendatud

¹ viivitamatult teavitatakse, kui ei kaasne täiendavaid toiminguid.

kitsendusi turule laskmisel (Üldine Tooteohutuse direktiiv 2001/95/EÜ artikkel 11) edastatakse Euroopa Komisjonile viivitamatult või maksimaalselt 15 päeva jooksul ja nende teadete osas võetud seisukohast, rakendatud meetmetest ja tehtud otsustest teavitavad liikmesriigid Euroopa Komisjoni viivitamatult või maksimaalselt 45 päeva jooksul.

Toote nõuetele vastavuse seaduse § 13 sätestatud nõuete kohaselt on tootja (toote valmistaja või toote valmistaja esindaja, toote importija või muu isik toote turustamisahelas niivõrd, kuivõrd tema tegevus võib mõjutada toote ohutust) või levitaja kohustatud viivitamatult teavitama turujärelevalveasutust vastavalt pädevusele juhul kui ta teab või peaks teadma tema valduses oleva teabe põhjal, et tema poolt turule lastud toode ei ole ohutu. Nimetatud teave ning teave tootja ja levitaja poolt vabatahtlikult kasutusele võetud meetmetest jne **edastatakse samuti kontaktisiku kaudu Euroopa Komisjonile.**

Ohuteated tootjate ja levitajate poolt vabatahtlikult kasutusele võetud meetmetest ohtlike toodete suhtes edastatakse RAPEX-i süsteemi kaudu maksimaalselt 10 päeva jooksul ja nende teadete osas rakendatud meetmetest ja vastu võetud otsustest teavitatakse maksimaalselt 45 päeva jooksul.

Muudatustest rakendatud meetmete ja otsuste osas peab kontaktisik Euroopa Komisjoni teavitama viivitamatult või hiljemalt 5 päeva jooksul. Samuti liikmesriik, mille territooriumil asub tootja ning kelle toodete suhtes on rakendatud kitsendusi turule laskmisel, peab teavitama Euroopa Komisjoni asukohariigis rakendatud meetmetest viivitamatult või maksimaalselt 15 päeva jooksul.

Euroopa Komisjon avaldab iga nädal oma koduleheküljel andmed ohtlike kaupade kohta: http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm.

Euroopa Komisjoni 14.12.2004 otsusega on kehtestatud suunised tootjatele ja turustajatele ohtlikest tarbekaupadest liikmesriikide pädevatele asutustele vastavalt direktiivi 2001/95/EÜ artiklile 5(3). Suuniste teksti leiab Tarbijakaitseameti kodulehelt www.tarbijakaitseamet.ee => ettevõtjale => juhendid ja juhised. Samuti Euroopa Komisjoni kodulehel

http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/guidelines_business_en.htm

Nimetatud suunistes on toodud:

- suuniste taust ja eesmärgid
- kokkuvõtte toote ohutuse direktiivis toodud tootjate ja levitajate kohustustest
- teavitamise kriteeriumid
- -teatamise kord (kes, kellele, esitamise viisid)
- teatiste sisu (teavitamise vorm)
- teatisele järgnevad meetmed
- meetodikaraamistik järjekindla riskianalüüsi hõlbustamiseks

II Euroopa Komisjonilt saabuva teabe edastamine

Euroopa Komisjonilt saadud teabe liikmesriigis tuvastatud ohtliku mootorsõiduki (või mootorratta, või nende osade) kohta edastab Tarbijakaitseamet **Maanteeametile** saamaks teavet ohtlike mootorsõidukite registrisse kandmise osas ja andmeid nimetatud toodete müüjate kohta.

Maanteeametilt saadud andmete alusel edastab Tarbijakaitseamet ohuteated Eestis tegutsevatele mootorsõidukite importijatele või levitajatele, kes on kohustatud andma tarbijale asjakohast teavet ja võtma tarvitusele vajalikud meetmed ohtude kõrvaldamiseks. Rakendatud meetmetest teavitab importija ja/või levitaja Tarbijakaitseametit ohuteate

edastamise kaaskirjas määratud ajaks.

Ohuteadetes kirjeldatud mootorsõidukite Eestisse importijate ja/või levitajate kohta andmete saamiseks võib Tarbijakaitseamet vajadusel pöörduda Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Eesti Liidu poole.

III Tarbijakaitseameti teavitamine tootjate ja levitajate poolt avastatud ohtlikest mootorsõidukitest ja nende osadest

Tootja (toote valmistaja või toote valmistaja esindaja, toote importija või muu isik toote turustamisahelas niivõrd, kuivõrd tema tegevus võib mõjutada toote ohutust) või levitaja teavitab viivitamatult Tarbijakaitseametit nende valduses oleva tõendusmaterjali alusel toote ohtlikkusest ning saadab teatise koopia edasi vastavalt ka levitajale või jaemüüjale.

Levitaja või **jaemüüja**, kes saab tootjalt või importijalt teavet toote ohtlikkuse kohta, peab teavitama Tarbijakaitseametit, välja arvatud juhul, kui ta teab, et tootja või muu ametiasutus on Tarbijakaitseametit juba nõuetekohaselt teavitanud.

Kui toote levitaja või jaemüüja saab esimesena tõendusmaterjali toote ohtlikkuse kohta, peavad nad teavitama Tarbijakaitseametit ning saatma teatise koopia edasi tootjale või importijale.

Tootja või **importija**, kes saab levitajalt või jaemüüjalt teavet toote ohtlikkuse kohta, peab täiendama nende poolt Tarbijakaitseametile esitatud teavet kõigi andmetega, mis tal on ohtliku toote kohta, eriti toote teiste levitajate või jaemüüjate andmetega, et tagada toote jälgitavus turustamise ahelas.

Eelpool toodud teave ning tootja ja levitaja poolt vabatahtlikult kasutusele võetud meetmed edastatakse samuti Euroopa Komisjonile RAPEX-i **kontaktisiku kaudu**.

Lisa nr 1

Kontaktandmed

Tarbijakaitseamet
Rahukohtu 2,
10130 Tallinn
info@tarbijakaitseamet.ee

Maanteeameti
Liiklusregistri Tallinna büroo
Mäepealse tn 19
12618 Tallinn
info.pohja@mnt.ee

Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Eesti Liit
Pärnu mnt 232
11314 Tallinn
amtel@uninet.ee

Terviseamet
Paldiski mnt 81

10617 Tallinn
kesk@terviseamet.ee

Tehnilise Järelevalve Amet
Sõle 23 A
10614 Tallinn
info@tja.ee

Lisa nr 2

Teatise vorm tootjatele või turustajatele, et teatada ohtlikest toodetest ametiasutustele

Jaotis 1: Andmed asutuse(asutuste)/äriühingu(äriühingute) kohta, kellele teatise vorm saadetakse

Asutus/Kontaktisiku nimi/
Aadress/Telefon/Faks/
Elektronpost/Interneti
kodulehekülg
Teavitatud äriühingute
identifitseerimine ja nende
roll toote turustamisel

Jaotis 2: Andmed TOOTJA/TURUSTAJA kohta

Tootja või tootja
esindaja/ Turustaja, kes
vormi täidab
Kontaktisiku nimi/
Vastutusala/Aadress/
Telefon/Faks/Elektronpost
/Interneti kodulehekülg

Jaotis 3: Andmed asjaomaste TOODETE kohta

Kategooria. Mark või
kaubamärk. Mudeli

nimi(nimed) või ribakood/
CNkood. Päritoluriik
Kirjeldus/Foto

Jaotis 4: Andmed OHU kohta

Ohu ja võimalike tervise-
/turvalisuse kahjustuste
kirjeldus ning tehtud
riskianalüüs ja hindamine
Andmed õnnetuse
(õnnetuste) kohta

Jaotis 5: Andmed juba võetud MEETMETE kohta

Võetud meetme(te) ja
ettevaatusabinõude
liik/ulatus/kestus ning
nende eest vastutav
äriühing

**ÄRIÜHINGUD PEAVAD JAOTISE 6 TÄITMA JA EDASTAMA TÕSISE OHU
KORRAL VÕI KUI TOOTJA/TURUSTAJA SOOVIB TEATISE ESITADA ÜKSNES SELLE
LIIKMESRIIGIAMETIASUTUSTELE, KUS TAASUB**

Jaotis 6: Andmed turustusahela muude ÄRIÜHINGUTE kohta, kelle valduses on ohtlikke tooteid

Valmistajate/Importijate
või nende volitatud
esindajate loetelu
liikmesriikide kaupa:
Nimi/Aadress/Telefon/
Faks/Elektronpost/Interneti
kodulehekülg
Turustajate/Jaemüüjate
loetelu liikmesriikide
kaupa:
Nimi/Aadress/Telefon/
Faks/Elektronpost/Interneti
kodulehekülg
Tootjate/importijate/
Turustajate/jaemüüjate/
tarbijatevalduses olevate
toodete arv (seerianumbrid
või kuupäevakoodid)
liikmesriikide kaupa